

USKLAĐIVANJE STATUTA NEVLADINIH ORGANIZACIJA SA NOVIM ZAKONOM

Obavezu usklađivanja statuta i drugih opštih akata u skladu sa odredbama novog Zakona o nevladinim organizacijama imaju sva nevladina udruženja i fondacije osnovane i upisane u Registar prema Zakonu o nevladinim organizacijama ("Sl. List RCG", br.27/99, 09/02, 30/02, "Sl. List CG", br. 11/07).

Nevladina udruženja i fondacije su dužne da izvrše usklađivanje sa novim Zakonom u roku do 12 mjeseci od dana stupanja na snagu novog Zakona. S obzirom da je Zakon stupio na snagu 12.08.2011. godine, to znači da rok za usklađivanje ističe 12.08.2012. godine. Nadležnom Ministarstvu potrebno je dostaviti izvod iz zapisnika sa sjednice nadležnog organa nevladinog udruženja /fondacije na kojoj je donijeta odluka o usklađivanju statuta.

Nevladine organizacije koje ne dostave dokumentaciju, potrebnu za usklađivanje normativnih akata organizacije sa novim Zakonom, Ministarstvu u propisanom roku brišu se iz registra po sili zakona, gube status pravnog lica, a sa njihovom imovinom se postupa na isti način kao i sa imovinom udruženja koje je prestalo da postoji.

Usklađivanje statuta podrazumjeva vršenje određenih izmjena i dopuna najvišeg normativnog akta organizacije, odnosno dopunu statuta odredbama koje su po novom Zakonu obavezne a postojeći statut ih ne sadrži, kao i izmjenu ili izostavljanje odredaba koje nisu u saglasnosti sa novim Zakonom.

U slučaju da je postojeći statut udruženja u potpunosti u skladu sa odredbama novog zakona udruženje bi Ministarstvu, uz zapisnik sa sjednice nadležnog organa nevladinog udruženja /fondacije, trebalo da dostavi novi statut u kojem bi bila iznjenjena samo preambula (pozivanje na novi zakon) i prelazne i završne odredbe (odredbe o prestanku važenja starog i stupanja na snagu novog statute).

Usaglašavanje statuta će u najvećem broju slučajeva moći da se izvrši kroz izmjene i dopune pojedinih odredbi, te usvajanju integralnog teksta statuta. U slučaju potrebe vršenja većih izmjena postojećeg statuta prilikom usklađivanja sa novim Zakonom svrsishodnije bi bilo donošenje novog statuta.

Prilikom odlučivanja da li da se pristupi izmjenama postojećeg ili izrade novog statuta treba imati u vidu sljedeće:

1. Da li su statutom regulisana sva pitanja koja se po novom zakonu moraju regulisati?
2. Da li statut organizacije sadrži neka rješenja koja nisu u skladu sa novim zakonom, pa ih treba izmjeniti ili potpuno izostaviti?
3. Da li treba izvršiti i neke druge izmjene statuta (ako organizacije žele da iskoriste ovu priliku za neke druge izmjene statuta, za kojima se ukazala potreba u toku dosadašnjeg rada organizacije, ili koje bi na bolji način regulisale određene odnose i obezbijedile uspješniji rad organizacije).

Prilikom donošenja izmjena i dopuna statute ili donošenja novog statuta u cilju usklađivanja najvišeg normativnog akta organizacije sa novim Zakonom, treba posebno voditi računa o ispunjenju sljedećih pretpostavki:

1. Da statut bude donijet do strane onog organa organizacije/fondacije koji je ovlašten za donošenje tog akta, prema odredbama važećeg statuta;
2. Da prilikom donošenja statuta bude sprovedena odgovarajuća procedura, predviđena odredbama važećeg statuta;

3. Da odredbama statuta budu regulisana sva ona pitanja zbog čijeg se regulisanja on donosi;
4. Da se jasno odredi vremensko važenje statuta, odnosno da se odredi kada počinje njegova primjena i da se jasno navede prestanak važenja prethodnog normativnog akta.

Zakonom o nevladinim organizacijama utvrđena su pitanja koja se obavezno moraju urediti statutom udruženja. Ostavljena je i mogućnost da se statutom urede i druga pitanja do značaja za rad udruženja.

Novim Zakonom o nevladinim organizacijama kao i odgovarajućim odredbama Zakona koji je bio na snazi do 31.12.2011. godine, (iako se formulacije u u novom Zakonu donekle razlikuju) propisuje se da se statutom udruženja kao najvišim pravnim aktom moraju urediti naziv i sjedište udruženja, ciljevi i djelečnosti, trajanje organizacije, članstvo u savezima, način finansiranja, prestanak rada, raspolaganje imovinom, privredne djelatnosti koju udruženje obavlja, te sa aspekta usaglašavanja odredbi statuta sa novim Zakonom nije neophodna izmjena ovih odredbi.

Novi Zakonom o nevladinim organizacijama definiše novu unutrašnju organizaciju (organ upravljanja/skupština i lice ovlašćeno za zastupanje) i njihove nadležnosti, te da se statutom udruženja pored prethodno navedenog obavezno uređuju i :

- **Način izbora, opoziva, rada i sazivanja sjednica organa upravljanja, kvorum i način odlučivanja, kao i mandat članova organa upravljanja;**
- **Način izbora i opziva lica ovlašćenog za zastupanje i njegov mandat i ovlašćenja;**
- **Postupak izmjena i dopuna statuta i način donošenja opštih akata organizacije;**
- **Način ostvarivanja javnosti rada;**
- **Oblik i sadržina pečata;**
- **Uslovi za sticanje i gubitak članova udruženja;**
- **Prava i obaveze članova, uključujući i način ostvarivanja prava na sazivanje skupštine kad ona nije sazvana u roku utvrđenom statutom;**
- **Način vođenja evidencije članova;**
- **Statutom se može odrediti i način predstavljanja članova u skupštini udruženja preko opunomoćenih predstavnika**

Za razliku od prethodno važećeg Zakona o nevladinim organizacijama, kojim su kao obavezni organi udruženja bili propisani skupština i upravni odbor, prema novom Zakonu o nevladinim organizacijama obavezni organi udruženja su **skupština** kao najviši organ upravljanja i **lice ovlašćeno za zastupanje** kao inokosni, izvršni organ. Odredba kojom je predviđena mogućnost da se pored ovih obaveznih organa, statutom udruženja mogu predvidjeti i drugi organi, zajednička je i u sadašnjem i u prethodnom Zakonu o nevladinim organizacijama.

Kada je u pitanju naziv nevladinih organizacija, novi Zakon propisuje da se naziv nevladine organizacije mora upisati **na crnogorskom jeziku, takođe da naziv može sadržati strane riječi ako te riječi čine ime strane ili međunarodne organizacije čija je članica, ili riječi koje se uobičajeno koriste u crnogorskom jeziku ili za njih nema odgovarajućih riječi u crnogorskom jeziku ili se radi o latinskim izrazima.** Novina je da naziv nevladine organizacije može da sadži ime fizičkog lica ako je ono dalo pristanak, ili ime umrlog lica ako su pristanak dali njegovi nasljednici.

Kada je u pitanju raspolaganje imovinom, novi Zakon predviđa da se u slučaju brisanja iz registra imovina te organizacije može dodijeliti i **javnim ustanovama**, a ne samo nevladinim organizacijama kako je to bilo predviđeno prethodnim Zakonom o NVO. Dakle, statut mora sadržati odredbu da u slučaju prestanka rada imovina udruženja se dodjeljuje drugim nevladinim organizacijama ili javnim ustanovama. U primjeru statuta koji se nalazi u prilogu možete vidjeti obrazac statuta u slučaju da se nevladina organizacija odluči za donošenje novog statuta, dok su posebno obilježeni oni članovi koji, u skladu sa novim Zakom o nevladinim organizacijama, moraju biti regulisani statutom organizacija.

Na osnovu člana 12 i 49 Zakona o nevladinim organizacijama (Sl. List Crne Gore br. 39/11) i člana ____ Statuta nevladine organizacije _____
Skupština NVO _____ na sjednici od _____
je usvojila
(naziv organizacije),

IZMJENE I DOPUNE

STATUTA

OPŠTE ODREDBE

Član 1

_____ je nevladino udruženje.
(naziv organizacije)

Član 2

Naziv udruženja je _____

Član 3

Sjedište udruženja je u: _____

Član 4

Rad udruženja je javan.

Javnost rada udruženja se ostvaruje putem saopštenja za javnost, objavljivanjem godišnjeg finansijskog izvještaja i drugih podataka od značaja za rad udruženja na internet stranici nevladine organizacije.

Član 5

Udruženje se osniva na _____ neodređeno vrijeme vrijeme.

CILJEVI I DJELATNOSTI

Član 6

Ciljevi udruženja su:

_____.

Član 7

Djelatnosti udruženja su:

- _____
- _____
- _____

Član 8

Pečat organizacije je okruglog oblika po čijem obodu je latiničnim pismom ispisan puni naziv Nevladino udruženje _____

U sredini pečata se nalazi posebno dizajniran znak _____

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Član 9

Organi udruženja su Skupština i lice ovlašćeno za zastupanje.

SKUPŠTINA

Član 10

Skupština je najviši organ upravljanja udruženja .

Član 11

Skupštinu čine svi članovi organizacije.

Član 12

Ovlašćenje Skupštine :

- usvaja Statut udruženja;
- usvaja izmjene i dopune Statuta;
- bira i razrješava lice ovlašćeno za zastupanje;
- bira i razrješava druge organe udruženja;
- odlučuje o udruživanju u saveze i druge oblike povezivanja udruženja;
- usvaja plan rada za narednu godinu i izvještaj o radu za prethodnu kalendarsku godinu;
- usvaja godišnji finansijski izvještaj;
- odlučuje o promjeni cilja i djelatnosti, prestanku rada i raspodjeli preostale imovine udruženja;
- odlučuje i o drugim pitanjima za koja statutom nije utvrđena nadležnost drugih organa udruženja.

SAZIVANJE SKUPŠTINE

Član 13

Skupština može biti redovna i vanredna.

Skupština se redovno saziva jednom u toku godine.

Vanredna sjednica Skupštine može se zakazati na inicijativu najmanje jedne trećine članstva najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za njeno sazivanje.

Sjednica skupštine se saziva pisanim obavještenjem o mjestu i vremenu održavanja skupštine i predlogom dnevnog reda. Sjednicom predsjedava lice koje bude, javnim glasanjem, izabrano na početku sjednice.

KVORUM ZA RAD I ODLUČIVANJE

Član 14

Skupština može da zasijeda i odlučuje ako je prisutno 50 posto plus jedan (natpolovična većina) članova udruženja.

Skupština može da zasijeda i odlučuje ako joj prisustvuju članovi udruženja koji su opunomoćeni predstavnici preko 50 posto ukupnog broja članova.

Član 15

Ako se Skupština nije mogla održati zbog nedostatka kvoruma, ponovo se saziva u roku sedam dana, sa istim dnevnim redom.

Član 16

O donošenju Statuta i njegovim izmjenama i dopunama Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom glasova prisutnih ili opunomoćenih članova udruženja.

Inicijativu za pokretanje postupka izmjena i dopuna Statuta može pokrenuti svaki član Skupštine kao i lice ovlašteno za zastupanje.

Član 17

O drugim pitanjima iz svog djelokruga Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih članova udruženja.

NAČIN ODLUČIVANJA

Član 18

Skupština odlučuje javnim glasanjem. Javno glasanje vrši se dizanjem ruke ili izjašnjavanjem putem poimenične prozivke članova.

Član 19

Skupština odlučuje tajnim glasanjem o pojedinim pitanjima, kad to zahtijeva najmanje 50 posto plus jedan članova udruženja.

Tajno glasanje vrši se putem glasačkih listića.

Član 20

Odsutni član može glasati i pisanim putem.

Pismo kojim odsutni član glasa o pitanjima iz dnevnog reda punovažno je i uzima se u obzir ako stigne Skupštini do njenog održavanja.

Predsjedavajući je dužan je da upozna članove koji su prisutni kako je glasao odsutni član.

ISKLJUČENJE PRAVA GLASA

Član 21

Član Skupštine ne može glasati kada se odlučuje o pitanjima:

- oslobađanja od određenih obaveza i odgovornosti toga člana;
- o utvrđivanju zahtijeva koje ima u odnosu na tog člana;
- o pokretanju i odustajanju od spora protiv tog člana;

- u drugim slučajevima kada član ima interes protiv interesa Udruženja
Kada je interes člana iz stava 4 ovog člana protivan interesu Udruženja cjeni u svakom konkretnom slučaju Skupština.
Isključenje prava glasa članova odnosi se samo na pitanje zbog koga je došlo do isključenja.

ZAPISNIK O RADU SKUPŠTINE

Član 22

Na svakoj sjednici Skupštine vodi se zapisnik o radu Skupštine.

U zapisnik se unose osnovni podaci o radu Skupštine a naročito:

- **mjesto i dan održavanja**
- **dnevni red**
- **imena prisutnih članova**
- **lično ime predsjedavajućeg**
- **lično ime zapisničara**
- **tok rada, a posebno pitanja o kojima se raspravlja, imena lica koja su učestvovala u raspravi i sažeta sadržina njihovih izlaganja**
- **rezultat glasanja po pojedinim tačkama dnevnog reda**
- **konstatacija predsjedavajućeg o donošenju odluka**
- **izdvojeno mišljenje članova**
- **vrijeme završetka**

Član 23

Svaka odluka Skupštine se unosi u zapisnik.

Uz zapisnik se prilažu i dokazi o sazivanju Skupštine.

Član 24

Zapisnik potpisuje predsjedavajući Skupštine i zapisničar.

Ako se zapisnik sastoji od više stranica, predsjedavajući i zapisničar stavljaju na svaku stranicu zapisnika svoj skraćeni potpis (paraf).

Član 25

Članovi Skupštine imaju pravo pregleda zapisnika po njegovom sastavljanju i potpisivanju predsjedavajućeg i zapisničara.

Zapisnik o radu Skupštine čuva se u arhivi Udruženja kao dokument trajne vrijednosti.

LICE OVLAŠĆENO ZA ZASTUPANJE **(Izvršni direktor, predsjednik, generalni sekretar)**

Član 26

Lice ovlašćeno za zastupanje se bira odlukom Skupštine Udruženja na mandat od _____ godine.

Odlukom o postavljanju utvrđuje se dan stupanja na funkciju Izvršnog direktora udruženja.

OVLAŠĆENJA LICA OVLAŠĆENOG ZA ZASTUPANJE

Član 27

Lice ovlašćeno za zastupanje:

- zaključuje ugovore i preduzima druge pravne radnje u ime i za račun udruženja;
- odgovara za zakonitost rada;
- vodi poslove udruženja saglasno odlukama Skupštine;
- podnosi Skupštini predlog godišnjeg finansijskog izvještaja;
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima Udruženja.

ODGOVORNOST LICA OVLAŠĆENOG ZA ZASTUPANJE

Član 28

Lice ovlašćeno za zastupanje odgovara za svoj rad Skupštini i periodično joj podnosi izvještaje o radu.

Za svaku sjednicu Skupštine udruženja, lice ovlašćeno za zastupanje je dužno podnijeti izvještaj o svom radu za period između dvije sjednice.

RAZRIJEŠENJE LICA OVLAŠĆENOG ZA ZASTUPANJE

Član 29

Izvršni direktor može biti razriješen funkcije u sledećim slučajevima:

1. Ako postoje gubici u poslovanju Udruženja
2. Ako svojim nesavjesnim ili nestručnim radom ili prekoračenjem ovlašćenja nanese štetu Udruženju , ili ako je usled toga mogla nastati šteta.
3. Zbog nesposobnosti da organizuje i vodi povjerene mu poslove i poslove iz svog djelokruga.

Član 30

O razriješenju Izvršnog direktora odlučuje skupština udruženja.

Odluka Skupštine udruženja o razriješenju Izvršnog direktora je konačna.

SLUŽBENICI (OSOBLJE)

Član 31

Službenici će se zapošljavati u skladu sa Zakonom, prema Aktu o sistematizaciji radnih mjesta koji donosi Skupština udruženja.

POVEZIVANJE

Član 32

Udruženje se može povezivati i učlanjivati u saveze ili druge odgovarajuće asocijacije u zemlji i inostranstvu.

FINANSIRANJE

Član 33

Udruženje stiče imovinu od članarine, dobrovoljnih priloga, poklona, donacija, zaostavštine, kamata na uloge, dividendi, zakupnine, prihoda od privredne djelatnosti i na drugi način koji nije u suprotnosti sa zakonom.

OBAVLJANJE PRIVREDNE DJELATNOSTI

Član 34

Udruženje u okviru svojih djelatnosti obavlja sljedeće privredne djelatnosti

ČLANSTVO U ORGANIZACIJI

Član 35

Sva pravna i fizička lica mogu biti članovi/lice Udruženja, ukoliko prihvataju ciljeve i djelatnosti definisane Statutom Udruženja, na osnovu preporuke jednog od članova.

Odluku o prijemu u članstvo donosi Skupština udruženja većinom glasova.

Članstvo se stiče potpisivanjem pristupnice.

O evidenciji članova udruženja vodi se registar članova.

PRESTANAK ČLANSTVA

Član 36

Član može istupiti iz članstva davanjem pisane izjave o istupanju.

Članstvo u Udruženju prestaje i na osnovu odluke Skupštine u slučaju nepoštovanja odredaba ovog statuta ili narušavanja ugleda udruženja.

Inicijativu za isključenje iz Udruženja može da podnese svaki član Udruženja.

Članu se mora omogućiti da se izjasni o razlozima zbog kojih je podnijet prijedlog za donošenje odluke o prestanku njegovog članstva u Udruženju.

PRAVA I OBAVEZE ČLANOVA

Član 38

Član ima pravo da:

- 1) ravnopravno sa drugim članovima učestvuje u ostvarivanju ciljeva Udruženja;
- 2) neposredno učestvuje u odlučivanju na Skupštini, kao i preko organa Udruženja;
- 3) bira i bude biran u organe Udruženja;
- 4) bude blagovremeno i potpuno informisan o radu i aktivnostima Udruženja.

Član je dužan da:

- 1) aktivno doprinosi ostvarivanju ciljeva Udruženja;

2) učestvuje, u skladu sa interesovanjem, u aktivnostima Udruženja;

3) plaća članarinu;

4) obavlja druge poslove koje mu povjeri Skupština udruženja.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39

Inicijativu za pokretanje postupka o prestanku rada udruženja može pokrenuti jedna trećina članova Skupštine.

O prestanku rada udruženja odlučuje Skupština dvotrećinskom većinom glasova prisutnih članova udruženja .

Član 40

U slučaju prestanka rada udruženja, odluku o raspolaganju imovinom donosi Skupština dvotrećinskom većinom svih članova.

Član 41

Na sva pitanja koja nisu regulisana ovim statutom neposredno će se primenjivati odredbe Zakona o nevladinim organizacijama.

Član 42

***Stupanjem na snagu ovog Statuta prestaje da važi statut nevladine organizacije
_____ od _____ godine, kao i _____
(naziv organizacije)***

(ukoliko postoje datumi usvajanja odluka o izmjenama i dopunama statuta)

Dana, _____
u _____ .

Predsjedavajući skupštine
S.r.